

NOTAT

Kultur- og Økonomiforvaltningen

Dato	Dokumentnummer
------	----------------

Jura

10. januar 2022

2021-016988-8

Bilag - Notat om delegation

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

Delegationsplanen

www.koege.dk

Indledning

Kommunalbestyrelsen (som i Køge Kommune kaldes Byrådet) kan som det øverste organ i kommunen behandle og træffe beslutning i alle kommunens sager. Undtaget er alene nogle særlige områder, hvor det i loven er bestemt, at et udvalg har kompetencen.

Tlf. 56 67 67 67

Kontakt:
Marie Lassen
Mail koef@koege.dk

Når det i en lov står, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse – det står i talrige love – betyder det normalt ikke, at kommunalbestyrelsen nødvendigvis selv skal i aktion.

Kommunalbestyrelsen kan delegere til både udvalg og forvaltning; men kommunalbestyrelsen har som det øverste organ ansvaret for, at opgaverne bliver løst. Den har også ansvaret for afgørelsernes rigtighed. Når kommunalbestyrelsen delegerer kompetence, må den derfor sørge for de nødvendige retningslinjer.

Kommunalbestyrelsen vælger selv sin arbejds måde, og den kan fylde dagsordenerne med enkelt sager og derved sætte sit fingeraftryk på de mindste detaljer. Risikoen er dog, at kommunalbestyrelsen mister overblikket, og at der hverken bliver rimelig plads til politiske diskussioner eller til at behandle og vedtage overordnede retningslinjer.

Grænser for delegation

Styrelsesloven bestemmer dog, at visse sager skal behandles af den samlede kommunalbestyrelse. Der er altså en minimumsgrænse. Fx skal følgende vedtages af den samlede kommunalbestyrelse (styrelseslovens §§ 38, 40, 41, § 41 a og 45).

- Årsbudgettet
- Tillægsbevillinger (bortset fra visse omdisponeringer)
- Anlægsbevillinger
- Lånoptagelser
- Garantiforpligtelser
- Større leje- og leasingaftaler
- Årsregnskabet

- Beslutning om at indføre eller ændre visse takster, fx renovation

Ved en ændring af styrelsesloven i 2009 er der også indført krav om kvalitetskontrol for kommunal service og udbudsstrategi for driftsområder, og det er bestemt, at kommunalbestyrelsen selv skal træffe beslutninger herom (styrelseslovens §§ 62, 62 a, 62 b og 62 c).

Også andre love end styrelsesloven kan bestemme eller forudsætte, at beslutninger skal træffes af den samlede kommunalbestyrelse. Det gælder fx planlovens regler om kommuneplaner og lokalplaner, ligesom enkeltsager kan være så vigtige, at beslutninger herom bør træffes af den samlede kommunalbestyrelse. Det gælder fx ansættelse eller afskedigelse af kommunaldirektøren, antagelse og afskedigelse vedrørende revision, afgivelse af krævede tilsynsudtalelser til tilsynsmyndigheden, beslutning om større anlægsarbejder samt ekspropriationsbeslutninger.

Hvornår er der brug for en delegationsplan

Delegationsplanerne tager udgangspunkt i lovgivningen. Det fremgår af lovgivningen, hvornår kommunen bliver pålagt en opgave. I lovteksten kan der fx stå:

- Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ...
- Kommunalbestyrelsen fastsætter ...
- Kommunalbestyrelsen kan opkræve ...
- Kommunalbestyrelsen kan give ...

Hvis ovenstående eller noget lignende står i lovteksten, skal Byrådet i sin delegationsplan bestemme om – og i hvilken udstrækning - der skal ske delegation fra Byrådet til Økonomiudvalget, et stående udvalg eller til forvaltningen.

Hvis det fremgår af lovteksten, at "kommunalbestyrelsen beslutter på et møde...", kan beslutningskompetencen ikke delegeres, jf. også ovenfor om begrænsninger i delegation. Byrådet har i sådanne tilfælde pligt til selv at træffe endelig afgørelse.

Hvornår revideres delegationsplanen

Alle delegationsplanerne i Køge Kommune revideres samlet hvert 4. år, efter at et nyt byråd har konstitueret sig. Der er dog også behov for løbende at opdatere planerne, fx hvis der inden for et udvalgs område delegeres en kompetence, eller når der sker lovændringer på et udvalgs område. Dette for at planerne i videst muligt omfang er ajourført, så alle led i kommunen har indblik i, hvem der kan beslutte hvad.

Del 2 – Notat om delegationer¹

Definition

Det forhold, at indehaveren af en forvaltningskompetence overlader udøvelse af kompetencen til en anden eller andre.

Delegationstyper

- *Intern delegation*

Delegation fra Byrådet til udvalg, borgmester, fagudvalg eller administrationen er delegation inden for samme myndighed.

- *Ekstern delegation*

Delegation fra Byrådet til andre offentlige myndigheder eller private eller fra andre offentlige myndigheder til Byrådet – i en tænkt situation.

- *Konkret delegation*

Delegation af beføjelse til at træffe afgørelse i konkrete tilfælde.

- *Generel delegation*

Delegation til at træffe afgørelse i bestemte sagstyper eller fx at meddele dispensationer.

- *Udtrykkelig delegation*

Delegation kan fremgå af kompetencefordelingsplaner, instrukser eller ved en konkret beslutning.

- *Stiltiende delegation*

Delegation, hvor den udøvende forelægger trufne afgørelser til efterretning for den delegerende, således at udøvelsen af beføjelserne til stadighed kan anses for accepteret.

Delegation kan formentlig ikke udstrækkes til at dække tilfælde, hvor den delegerende er uden kendskab til de delegationer og de afgørelser, der er truffet på vegne af den delegerende.

- *Subdelegation*

Delegation, hvor et udvalg videredelegerer sin delegerede kompetence til et underliggende udvalg, en forvaltning eller en udøvende institution.

Hvor Byrådet har delegeret beslutningsret til Økonomiudvalget, må det antages, at Økonomiudvalget er afskåret fra subdelegation, med mindre Byrådets delegationsbeslutning giver holdepunkter for at antage andet. Denne vurdering bygger på Økonomiudvalgets sammensætning og beføjelser.

Det antages desuden, at de stående udvalgs adgang til subdelegation er udelukket, med mindre at Byrådets delegationsbeslutning giver holdepunkter for at antage andet. Denne antagelse tager udgangspunkt i udvalgenes lov- og vedtægtsbestemte kompetence.

¹ Litteratur: Preben Espersen, Delegation i kommunestyret, Preben Espersen, De kommunale beslutninger

Delegationsforbud

Der er forbud mod delegation, hvis det af en lovbestemmelse fremgår, at en konkret beslutning skal træffes af kommunalbestyrelsen *i et møde*. Eller fx styrelseslovens § 41, der bestemmer, at beslutninger om optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser skal, med mindre indenrigs- og socialministeren (nu økonomi- og indenrigsministeren) fastsætter andet, træffes af kommunalbestyrelsen.

Delegation til formanden

I et vist omfang kan der delegeres beføjelser til borgmesteren eller et stående udvalgsformand. I henhold til styrelsesloven er der tillagt borgmesteren og udvalgsformanden en række beføjelser, som mødeforberedelse, mødeledelse, afgørelser af sager, der ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl. Adgangen til delegation skal ses i denne sammenhæng.

Delegation til enkeltmedlemmer

Det antages, at der er delegationsforbud fra et kommunalt udvalg til enkelte medlemmer af udvalget, idet en sådan delegation vil være i strid med styrelseslovens forudsætninger om udvalgenes arbejdsform.

Delegation mellem Byrådets udvalg

Det antages, at der ikke kan ske delegation fra et stående udvalg til et andet stående udvalg. Det antages desuden, at der heller ikke kan ske delegation fra Økonomiudvalget til et stående udvalg.

Baggrunden for disse delegationsforbud er, at hverken Byrådet eller udvalgene selv kan ændre eller fravige styrelsesvedtægtens kompetencefastlæggelse.

Delegation til underudvalg

Det antages, at der ikke kan delegeres beslutningsret til et underudvalg. Der findes i øvrigt ikke adgang i styrelsesloven til nedsættelse af underudvalg under Økonomiudvalget eller et stående udvalg.

Delegation til særlige udvalg

Kun Byrådet kan nedsætte særlige udvalg, jf. styrelseslovens § 17, stk. 4, til varetagelse af bestemte hverv eller til forberedende eller rådgivende funktioner for Byrådet.

Der kan ikke ved nedsættelse af særlige udvalg gøres indskrænkninger i den kompetence, der i henhold til styrelsesloven eller styrelsesvedtægten er tillagt Økonomiudvalget eller et stående udvalg.

Det antages, at et stående udvalg kan delegerer en begrænset beslutningsret til et særligt udvalg, som Byrådet har nedsat under det stående udvalg, dog således at det særlige udvalg vil være undergivet eventuelle instruktioner og retningslinjer fastsat af det stående udvalg.

Delegation fra Økonomiudvalget til forvaltningen

Det antages, at der ikke foreligger muligheder for delegation fra Økonomiudvalget til stående udvalg.

Delegation fra fagudvalg til forvaltningen

Det antages, at en delegation fra et stående udvalg ikke kan videredelegeres til forvaltningen, medmindre andet fremgår af Byrådets delegationsbeslutning.

Delegation tilbagekaldelse

En meddelt delegation kan når som helst frit tilbagekaldes.

Afgørelser, der er truffet i henhold til delegationen, kan påklages til den delegerende myndighed, som altid vil kunne omgøre afgørelserne i samme udstrækning, som hvis den selv havde truffet dem. Det samme gælder, selvom der ikke er indgivet klage.